

Vit mugu sjálvir broyta viðurskiptini — áðrenn danir krevja tað av okkum

Jákup Joensen royndi at sannføra um, at tað er óneyðugt at broyta heimastýr-islógina. Heini O. Heinesen talaði fyr loysingini og Jóannes Eidesgaard helt, at báðir stungu hövdið í sandin. Og Óli Breckmann, ja, hann sparkar enn eftir teimum »hvítt-kitlaðu«

Fýra flokkar sótu við pallborðið á Tvøroyri mánakvöldið og tosaðu um ríkisfelagsskapin. F.v. eru tað Óli Breckmann, Heini O. Heinesen, Jóannes Eidesgaard og Jákup Joensen. Síðani eru tað orðstýrarnir, Álvur Enni og John Mortensen

ÁKI BERTHOLDSEN

Tað var kavarek og sera hált nógva staðni í Suðuroynni mánakvöldið.

Tað mundi vera ein orsök til, at ikki meiri enn eini 60 fólk høvdu leitað sær í TB húsið at vita, hvat fyra teir størstu, politisku flokkarnir høvdu at siga um ríkisfelagsskapin og viðurskiptini ímillum Føroyar og Danmark.

Niðurstøðan eftir fundin man vera, at lítið er broytt, síðani flokkarnir seinast hittast at tosa um hesi viðurskipti — nær tað so var.

Fólkaflokkurinn, Óli Breckmann talaði enn fyr at kapitalisera blokkin, men nýtti samstundis høvi at sparka eftir teimum hvítt-kitlaðu, teimum við funktionslipsisnum og teimum við skúlataskuni.

Sambandsmaðurin, Jákup Joensen royndi at sannføra

hefur lagt fram um sjálvstýrslóg.

Og tjóðveldismaðurin, Heini O. Heinesen tosaði líka eldhugaður fyr loysingini, sum hann altíð hevur gjørt.

Politiskt sjálmorð Óli Breckmann segði, at til seinasta val hevði Fólkaflokkurinn dittað sær ført fram, hvussu hann kundi hugsa sær at Føroyar skuldu klára seg um vit sluppu

Javnaðarflokkurinn hevði.

— Kanska var ein orsök, at fólk vóru blivin so »groggy« av teirri búskaparligu afturgongdini við arbeiðloysi og øktum skattatrysti, at teir høvdu bara at kvøtt hvørt í sína ætt.

— Vit royndu at greiða fólk frá, at skulu vit hava ein sjálvbjargnan búskap sum fortreyt fyr politiskum sjálvræði, so mugu vit ganga út frá búskapinum uttan heildarveitingina og

itiskt sjálmorð undir einum.

— Tí fólk fingi tað fatan, at øll skuldu missa ein triðing av lónini yvir ein kamb.

Óli Breckmann segði, at líka mikið, hvussu vit vendu og snúgu okkum, sleppa vit ikki undan tveimum veruleikum.

Annar er heildarveitingin úr Danmark, og hitt er skuldin.

— Heildarveitingin hevur gjørt, at hava kunnað loyvt okkum eina vísa nýtslu, ið vit ikki høvdu havt ráð til annars. Men hon hevur eisini avspeklat búskapin so at tað lívsgrundarlagið vit hava, fiskivinnan og aðrar vinnur, hava havt møguleika at breiðføða okkum.

— Tí fáa vit ikki eitt veruligt sjálvstýrið í Føroyum, uttan at vit taka stóðu til blokkin.

Hann helt, at spurningurin er at vilja vit hava veruligt sjálvstýrið, ella eitt slag av grønlandskum heimastýri, sum javnaðarflokkurinn vil, har ið vit valda, men danir skulu gjalda.

— Ella vilja vit viðurkenna, at vit kunnu ikki fáa valdið í Føroyum uttan vit innrætta búskapin eftir veruligu orkunum í landinum.

— Tíðin er farin frá heimastýrinum, vit hava. Og eg ivist ikki, at Poul Nyrup torir ikki at vera tann forsætisráðharri, sum uppløysir ríki.

— Spurningurin er, um vit hava styrki at átaka okkum ábyrgdina av størri sjálv-ræði og sjálvbjargni.

Óli Breckmann helt, at komandi samráðingar um uttanlandsskuldina blivu sera avgerandi fyr, hvussu ríkisfelagsskapurin kemur at siggja út framyvir, um vit verða innanfyri ella uttanfyri.

Og hann helt at enda, at gera vit ikki Føroyar til eitt lágsfattaland, sum dregur

pengar til sín, heldur enn at styggja pengar frá sær, kunnu vit sleppa øllum dreytum um at sjálvbjargið samfelag.

— Men er tað so, at føroyingar atkvøða eftir mappuni, istaðin fyr eftir hjartanum og tað er ríkisstuðulin, sum er orsøkin til, at føroyingar tviðhalda um sambandið, tí annars missa vit hann, so kann eisini væntast, at føroyingar fara at atkvøða e fítt mappuni um vit finna olju, og so er loysing eftir einum degi.

Óli Breckmann nýtti annars aftur høvi at klíkkja niður á almennu umsitingina og helt, at hon var ov stór, og at tað var eitt hævudsandamál.

— Almenn starvsfólk fáa jú lön fyr ikki at loysa mál, tí loysa tey málini, verða tey arbeiðsleys.

— Vit hava fingið eina almennan sektor, sum er nóg stór, enn vit sjálvi klára at fígga við tí, landið gevur. Almenni sektorin í Íslandi kostar 55.000 kr. um árið fyr hvørt fólk, í Føroyum kostar hann 80.000 kr. fyr hvørt fólk um árið.

Og vit fáa ikki so frægt sum givið ein skattaletta uttan at tey hvíttkitlaðu (Sjúkrasysturarnar) stilla seg undir líðna á Ingeborg at mótmæla.

Sum um tað eru tey hvítt-kitlaðu, tey við partisanturriklæðinum, tey við skúlataskuni, tey við funktionslipsisnum ikki eru størri fíggingi hjá vælferðini hjá verkamanninum.

Ongin orsök av broyta

Jákup Joensen úr Sambandsflokkinum fýltist á, at skráin fyr fundin var so illa lýst, at hann hevði ikki fingið fyrirreikad seg rættiliga.

Men hann nýtti høvi at lesa upp úr eini grein, sum Peter Harhoff hevur skrivað um ríkisfelagsskapin, har hann ikki heldur, at nøkur sum helst grund er til at broyta ríkisfelagsskapin, og hesum var sambandsmaðurin fullkomiliga samdur í. Greinin stóð í Berlingske Tidende týsdagin 27. januar, so tað gera vit ikki so nógv meiri burtúr.

Jákup Joensen helt, at teir, sum vildu broyta heimastýr-islógina, áttu at ført prógv fyr, at tað var neyðugt at broyta hana, men tað hevði ongin gjørt enn.

— Vit taka ikki undir við sjálvstýrið uttan at tað verður til gagns fyr landið og fólk, og tað hevur ongin enn megnað at víst á, at tað verður.

Jákup Joensen segði, at tað er bara ein flokkur, sum stendur fyr ríkisfelagsskapinum.

— Men skal nakað á sjálv-

Framhald á síðu 12

Eini 50-60 fólk høvdu sett seg upp ímóti kavastormi og hállu og vóru komnir í TB húsið mánakvöldið at vita, hvat politikararnir høvdu at siga um sambandið við Danmark

Tað vóru tey bæði javnaðarflokkini á Tvøroyri, sum høvdu tikið stig til fundin, har umboð fyri Fólkaflokkinn, Sambandsflokkinn, Javnaðarflokkinn og Tjóðveldisflokkinn kjakaðust um viðurskiptini ímillum Føroyar og Danmark.

fólk um, at tað er púra óneyðugt at broyta viðurskiptini ímillum Føroyar og Danmark.

Javnaðarmaðurin, Jóannes Eidesgaard greiddi frá, at tað var alneyðugt við broytingum og greiddi frá, uppskotinum, flokkurinn

undan skuldini, sum framvegis hótir okkum, men at vit so afturfyr ikki høvdu blokkin.

— Kanska var hetta ein vánalig vora at selja kanska dugdu vit illa at selja. Men avleiðingin var, at vit høvdu næstan líka ringt val, sum

royndu at greiða frá, hvussu samfelagið fór at siggja út.

— Tað vísti eina fíggarlóg, sum javnvigaði við 1,9 milliard, istaðin fyri tær 3 milliardirnar, sum fíggarlógin nú, javnvigar við.

— Hetta var fyrstu ferð, at ein flokkur hevur gjørt pol-